

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 323/2025 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen Tukesin toiminnasta kasvinsuojeluaineiden hyväksynnässä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Vesa Kallion /kesk ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 323/2025 vp:

Mihin Tukesin vaatimat EU-lainsäädännöstä poikkeavat ylimääräiset testit ja tutkimukset perustuvat,

miksi Suomessa ei noudateta kasvinsuojeluaineiden hyväksymisessä Euroopan unionin yhteistä kasvinsuojelulainsäädäntöä, ja

miksi kasvinsuojeluaineille myönnettävät luvat eivät ole toistaiseksi voimassa olevia?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Kasvinsuojeluaineet ovat valmisteita, joita käytetään suojelemaan viljelykasvien kasvua. Kasvinsuojeluaineiden käytöllä varmennetaan hyvän ja laadukkaan sadon tuottaminen. Kyse on valmisteista, joiden on tarkoitus olla haitallisia ja näin niistä saattaa aiheutua riskiä myös ympäristölle tai ihmisten terveydelle. Kasvinsuojelulainsäädännön tarkoituksena on varmistaa sekä ihmisten ja eläinten terveyden että ympäristön korkeatasoinen suojeleminen ja turvata samalla yhteisön maatalouden kilpailukyky.

Kasvinsuojeluaineiden hyväksymistä säädellään kasvinsuojeluaineasetuksessa (Euroopan parlamentin ja neuvoston kasvinsuojeluaineiden markkinoille saattamisesta annetussa asetuksessa (EY) N:o 1107/2009). Kasvinsuojeluaineasetus sisältää määräajat kasvinsuojeluaineen hyväksymiselle. Kasvinsuojeluaineen lupa voi olla voimassa enintään yhden vuoden kasvinsuojeluaineen sisältämien tehoaineiden hyväksynnän voimassaolon päättymisestä. Kasvinsuojeluaineiden luvat ovat määräaikaista, jotta viranomainen voi säännöllisesti, uuden tiedon valossa tarkistaa, että valmisteen käyttö on edelleen turvallista. Kasvinsuojeluaineet hyväksytään kansallisesti jokaisessa maassa erikseen. Suomessa saa siis käyttää vain Suomessa hyväksytyjä kasvinsuojeluaineita. Lupaprosessissa tarkistetaan, että vain sellaiset valmisteet, joiden käyttö on osoitettu olevan turvallista, voidaan hyväksyä markkinoitavaksi ja käytettäväksi.

Asetus edellyttää, että lupaa hakeva toimittaa säädöksissä määritellyn tieto- ja tutkimuspaketin, jota käsitellään ja arvioidaan säädöksissä määritellyllä tavalla. Osa tiedoista on mallinnuksia. Mallinnuksiin tulee käyttää tietoja paikallisista oloista. Suomen pohjoiset olot poikkeavat muiden pohjoisen vyöhykkeen maiden oloista ja sen takia tietyt mallinnukset pitää tehdä Suomen oloja vastaavilla tiedoilla Suomeen jätettävissä hakemuksissa Tämä tehdään, jotta kasvinsuojeluaineen käyttäytyminen Suomen oloissa voidaan arvioida. Eräiden mallinnusten osalta myös Tanska ja Ruotsi vaativat, että mallinnukset tehdään joko heidän omilla kansallisilla malleilla tai erityisillä lähtötiedoilla. Tiedoista ja tutkimuksista tehdään laajaa riskinarviointityötä, jota ohjataan komission ja Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen eli EFSA:n antamilla ohjeilla.

Kasvinsuojeluaineasetus on hyväksytty vuonna 2009. Komissio on toimeenpanosäädöksillä sisällöllisesti kehittänyt lupajärjestelmää vuosien varrella. Sekä kasvinsuojeluaineen lupahakemuksessa edellytetyt tutkimusvaatimukset, että tutkimusten arviointiohjeet ovat tieteen kehityksen mukaisesti kehittyneet ja tulleet laajemmiksi ja vaativammiksi. Kasvinsuojeluaineasetus sisältää määräajat kasvinsuojeluaineen hyväksymiselle, mutta näitä määräaikoja ei ole pidennetty, vaikka hyväksymistyön laajuus on kasvanut.

Kasvinsuojeluaineiden hyväksyminen Tukesissa on vuosien mittaan ruuhkautunut eikä lainsäädännön määräajoissa ole pysytty. Lupajärjestelmän ruuhkan syitä on monia. Hyväksymiseen liittyvä työ on vaativaa asiantuntijuutta edellyttävää ja on yllä kuvatun mukaisesti kasvanut haasteellisemmaksi. Valtion budjettileikkaukset ovat pakottaneet Tukesin vähentämään työntekijämääräänsä vuonna 2024. Tämä on johtanut yhä pahempaan lupajärjestelmän ruuhkautumiseen.

Tukes on ilmoittanut, että nykyisillä teknisillä resursseilla ja nykyisellä henkilömäärällä kasvinsuojeluaineiden lupahakemusjonoja ei pystytä tehokkaasti purkamaan.

Tukesin kasvinsuojeluineryhmälle on tämän vuoden toisesta lisätalousarviosta tänä kesänä ohjattu 50 000 euroa kasvinsuojeluaineiden käsittelyruuhkan purkamiseen. Rahoitus on myönnetty vasta äsken, joten hanke on vielä alkutekijöissään, mutta sen odotetaan selvittävän kokonaistilannetta ja mahdollistavan ruuhkan purkamisen aloittamisen. Virasto on sitoutunut prosessien keventämiseen ja sujuvoittamiseen lupahakemusjonoruuhkan purkamisen mahdollistamiseksi.

Helsingissä 22.10.2025

Maa- ja metsätalousministeri Sari Essayah

VN/30422/2025-MMM-2

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: